

Äldre och antibiotika

Anna-Lena Fastén, allmänläkare, Strama Stockholm

2025-11-27

Strama

Samverkan mot antibiotikaresistens

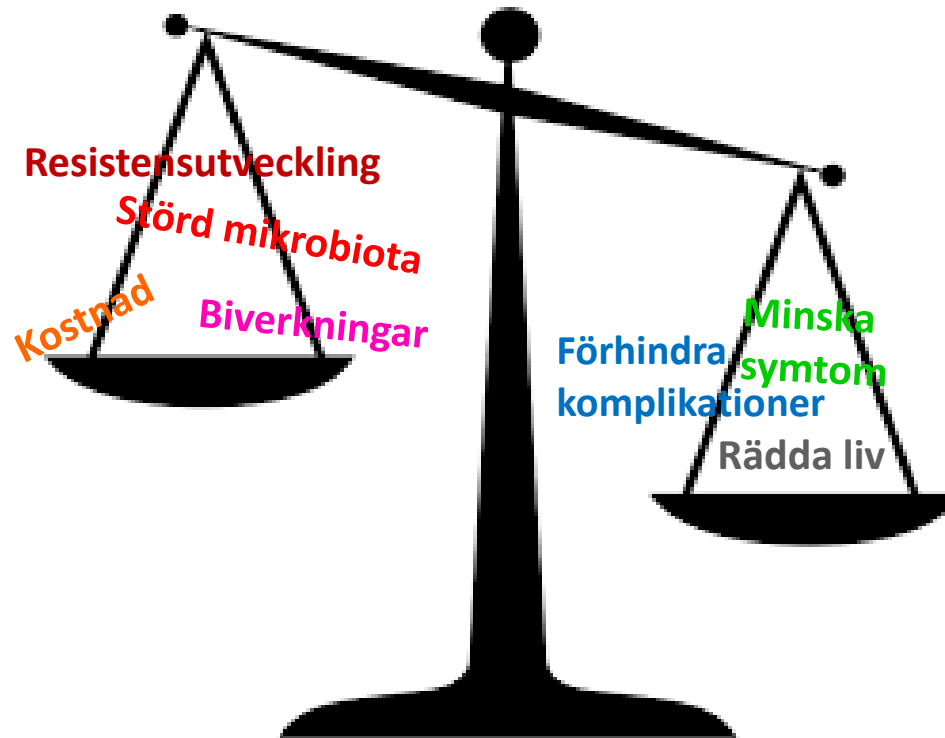
Finns i alla regioner

**Arbetar för patientens rätt till bästa
infektionsbehandling i en hälso- och sjukvård
som motverkar antibiotikaresistens.**

Ungefärligt innehåll

- Varför är det viktigt med antibiotika?
- Hur mycket antibiotika får äldre egentligen?
- Vad finns det för kunskapsstöd?
- Två vanliga fallbeskrivningar
- Tips på mer fortbildning

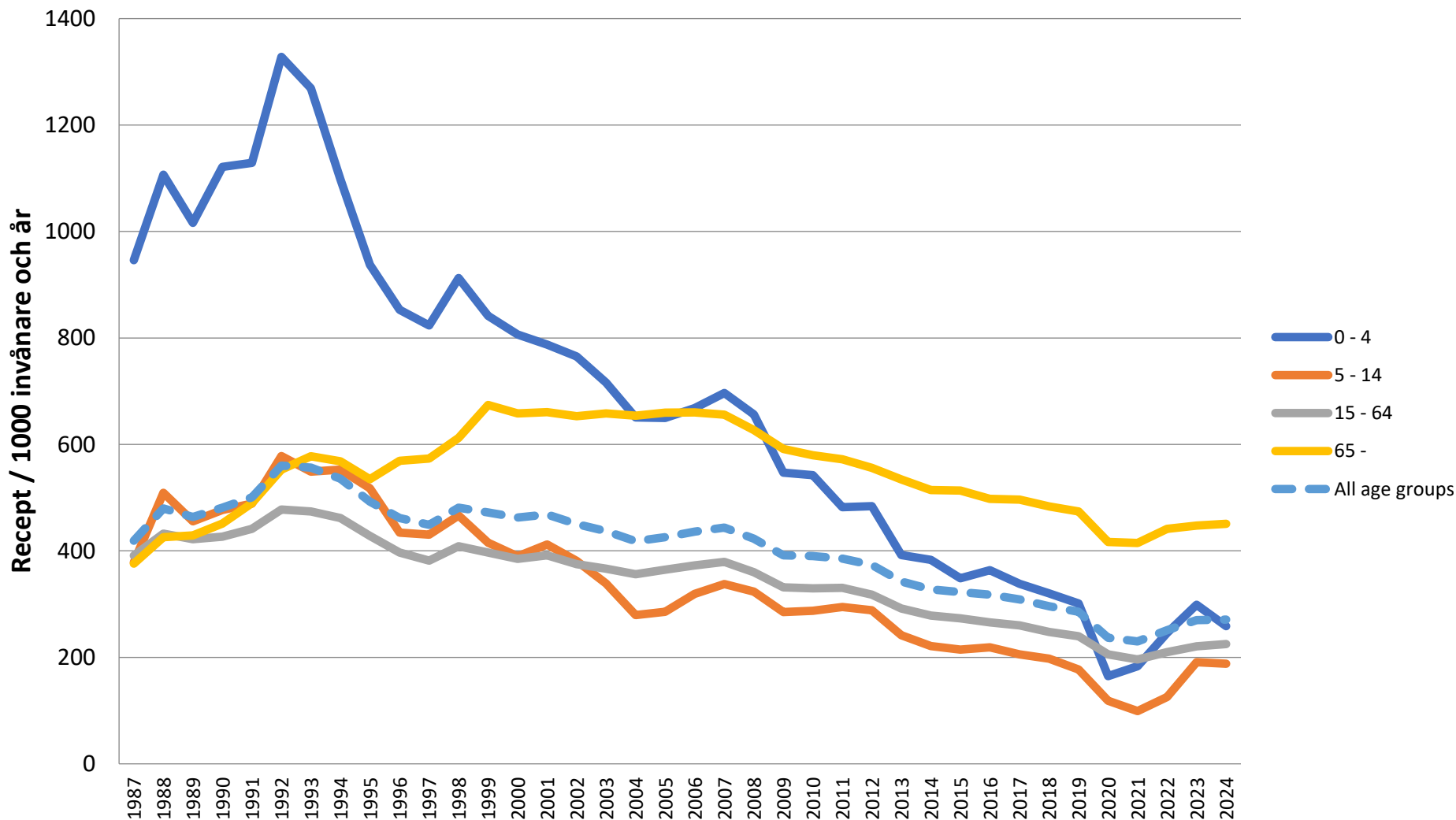
Risk och nytta

Hur förändras vågskålarna om patienten är gammal och skör?

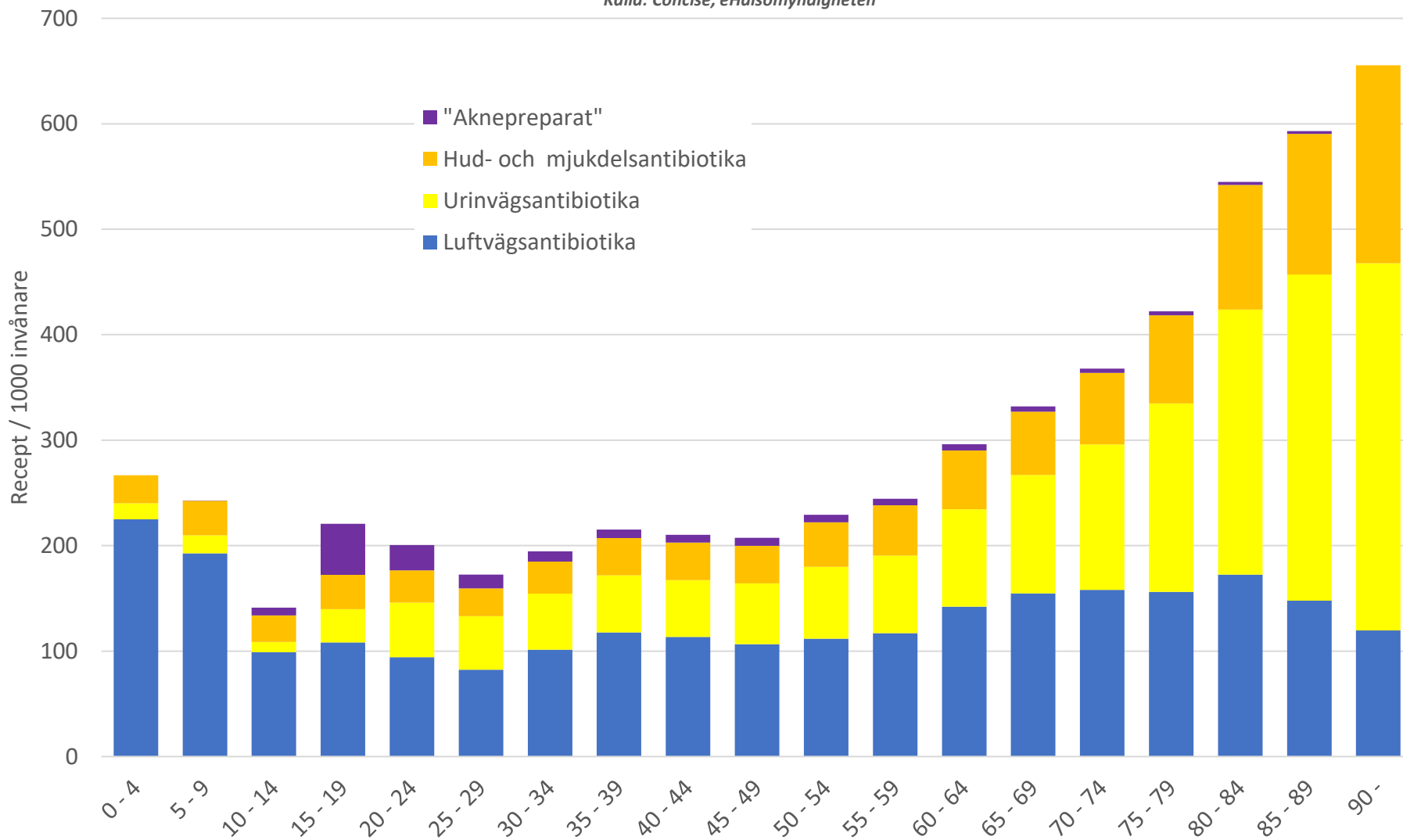
Uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare och år för olika åldersgrupper i Sverige 1987-2024

Källa: Apoteket AB och eHälsomyndigheten

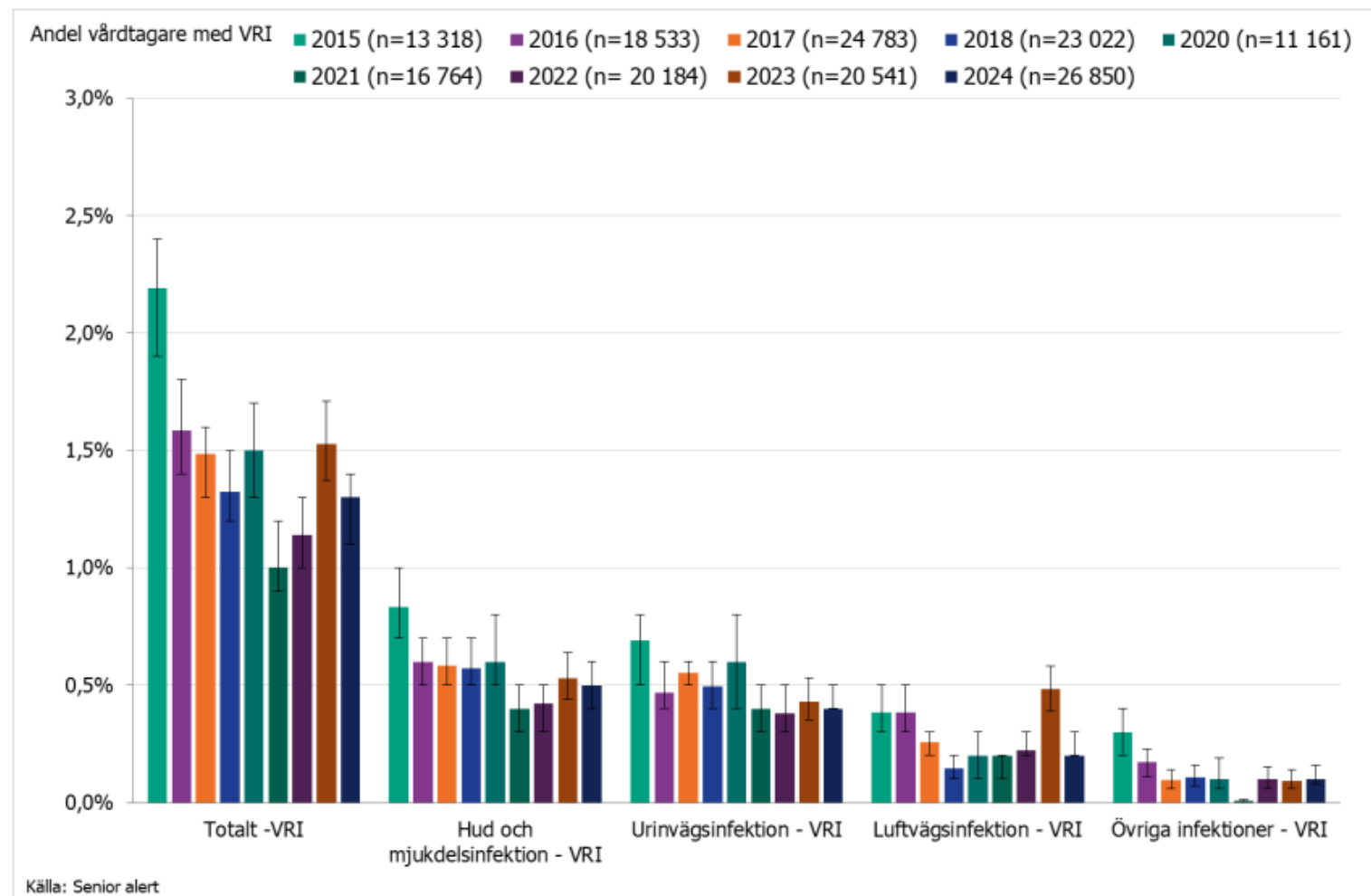

Uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare och åldersgrupp i Stockholms län 2024

Källa: Concise, eHälsomyndigheten

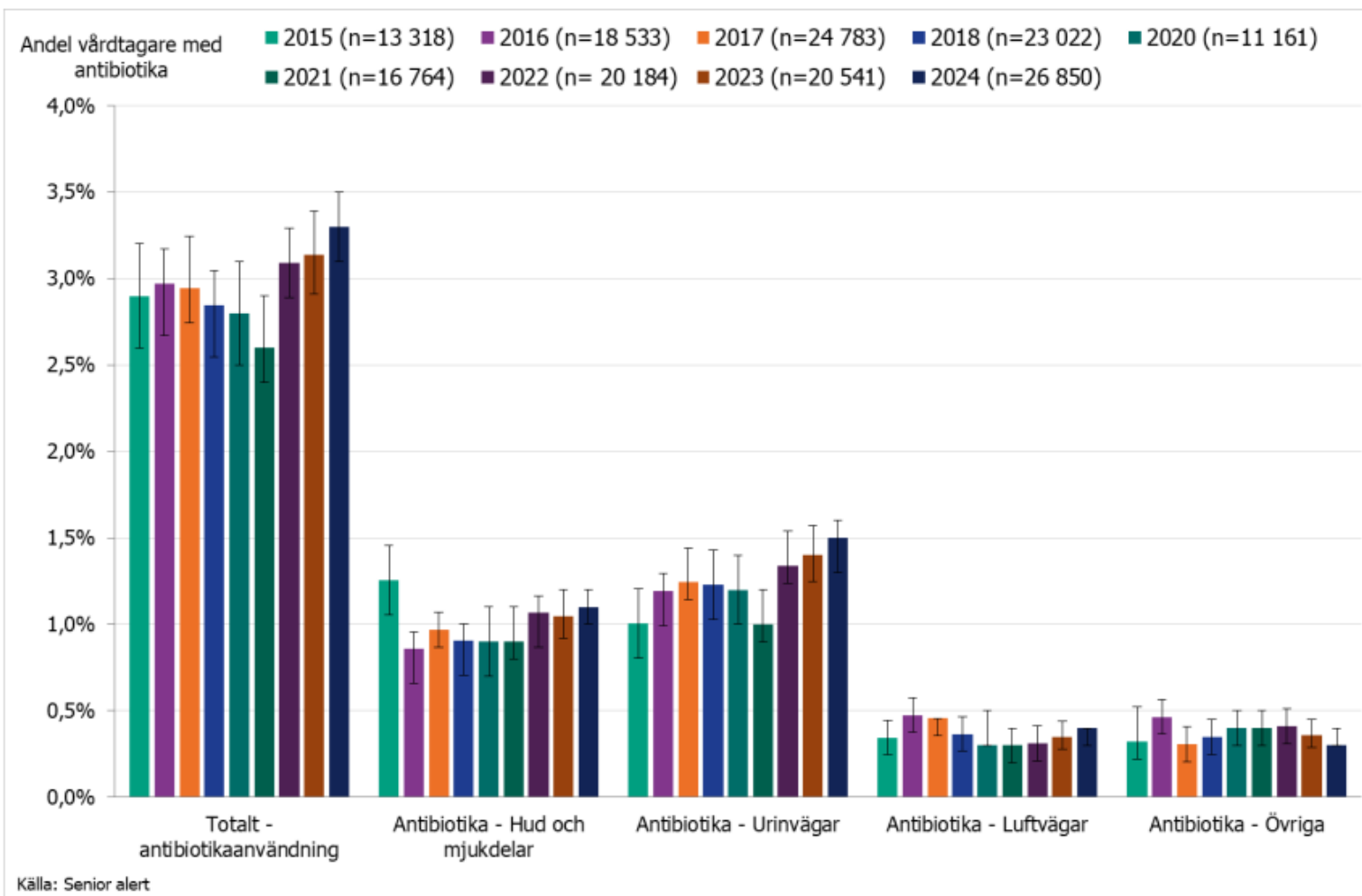
Figur 1. Andel vårdtagare med vårdrelaterad infektion på vård- och omsorgsboende för äldre på dagen för HALT-mätning 2015–2024, totalt samt per infektionstyp.

n anger antalet vårdtagare. Vertikala streck på staplarna visar 95-procentigt konfidensintervall. Källa: Senior alert.

Källa: Svenska HALT 2024

Figur 2. Andel vårdtagare med antibiotikabehandling på vård- och omsorgsboende för äldre på dagen för HALT-mätning 2015–2024, totalt samt per infektion som antibiotikan var ordinerad för.

n anger antalet vårdtagare. Vertikala streck på staplarna visar 95-procentigt konfidensintervall. Källa: Senior alert.

2025/2026

Empirisk antibiotika- behandling av vuxna på sjukhus och SÄBO

INFORMATION FRÅN STRAMA STOCKHOLM

Rekommendationerna förutsätter att individuell bedömning görs, för rådgivning kontakta infektionskonsult.

Appen Strama nationell

Installera i smartphone
eller läs via strama.se

85-årig kvinna med sår på underbenet. Trots
noggrann omläggning läker inte såret.
Vad gör du?

Ingen diagnos

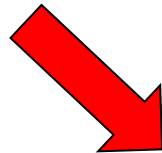

Utebliven läkning

Någon tar en odling

Ökad infektionsrisk

Mer antibiotika

Antibiotika vid svårläkta sår

Ges vid tydliga infektionstecken

feber, nyttillkommen rodnad, svullnad, värmeökning,
vätskning, pus, smärta

Odlar endast vid tydliga infektionstecken

Alltid kolonisation, nästan aldrig "ingen växt" i
odlingen

Mät ankeltryck

Kompression avgörande vid venösa sår

Leyla 92 år

De senaste dagarna blivit tröttare och lite förvirrad. Någon har tagit ett urinprov där nitrittestet utfaller positivt. Anhöriga är angelägna om behandling eftersom Leyla "uppenbarligen har en urinvägsinfektion".

Vad är typiska symtom för akut cystit?

- Sveda
- Täta trängningar
- Frekventa miktationer

Trötthet, avtackling, förvirring är ospecifika symtom.

Asymtomatisk bakteriuri

50 % av kvinnor, 30 % av män på SÄBO

Asymtomatisk bakteriuri

Alltså

- Behandla UVI men inte ABU
- Missa inte den verkliga orsaken till diffusa symtom

The screenshot shows a web browser displaying the URL <https://www.akademisktprimarvardscentrum.se/om-oss/utbildningskatalog/>. The website header includes the logo for Akademiskt primärvårdscentrum, REGION STOCKHOLM, and navigation links: Start, Om oss, Verksamhetsförlagd utbildning, AT & ST, Fortbildning & kvalitetsstöd, and Forskning & innovation. A search bar with the placeholder text "Fyll i ett sökord" and a "Sök" button is also present. The main content area is titled "Utbildningskatalog" and contains the following text:

Spirometrikörkort, fysisk aktivitet på recept, Boka-vi-kommer och VESTA-program. Det är bara några av alla våra utbildningar, aktiviteter och evenemang. Med hjälp av filtrering kan du söka och sortera bland ett stort utbud. Om du använder fritextfältet, kom ihåg att sätta citattecken (") runt ordet eller frasen du söker efter för bästa resultat. Skriv alltså sökordet eller meningen med citattecken både före och efter. För att den här funktionen ska fungera så bra som möjligt behöver du använda/ladda ner någon av följande webbläsare: Edge, Mozilla Firefox eller Google Chrome.

At the bottom of the content area, there is another search bar with the placeholder text "Fyll i ett sökord" and a "Sök" button.

<https://www.akademisktprimarvardscentrum.se/>

Webbinarier om sår, urinvägar, antibiotika och resistens

i

Ditt inre apotek

Utanpå och inuti din kropp finns den så kallade mikrobiotan. Man kan se den som sitt inre apotek. Mikrobiotan består av flera triljoner mikrober, alltså bakterier, virus, svampar och uråldriga livsformer, varav de flesta är goda och viktiga för din hälsa. I den här utbildningen fokuserar vi på den del av mikrobiotan som består av bakterier. Lär dig om varför mikrobiotan är så viktig och vad som kan påverka ditt inre apotek.

BÖRJA SCROLLA

Strama

 Stockholm

Samverkan mot antibiotikaresistens

strama@regionstockholm.se

www.stramastockholm.se